

## บทที่ 4

### ผลการวิจัย

สรุปแบบสอบถามโครงการวิจัยการพัฒนาแนวทางส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ การจัดการความรู้ด้านกฎหมายเพื่อส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ ศึกษากรณีพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ ได้มีผลดังนี้คือ

#### 4.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูล/รายละเอียดส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

##### 1.เพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	43	43
หญิง	57	57
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 57 รองลงมาเป็นเพศชาย จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 43

##### 2.สถานภาพสมรส

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	15	15
สมรส	70	70
หม้าย	15	15
หย่าร้าง/แยกกันอยู่	0	0
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส จำนวน 70 คน คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมา มีสถานภาพโสดและหม้าย จำนวนอย่างละ 15 คน คิดเป็นร้อยละอย่างละ 15

## 3.อายุ

อายุ(ปี)	จำนวน	ร้อยละ
60 - 65	33	33
66 - 70	33	33
71 - 75	16	16
มากกว่า 75 ปีขึ้นไป	18	18
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่อายุ 60 – 65 ปีและ 66 – 70 ปี จำนวนอย่างละ 33 คน คิดเป็นร้อยละอย่างละ 33 รองลงมาอายุมากกว่า 75 ปี จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 18

## 4.ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ประถมศึกษาหรือต่ำกว่า	94	94
มัธยมต้น	2	2
มัธยมปลายหรือเทียบเท่า	0	0
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	1	1
ปริญญาตรี	0	0
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0
อื่นๆ เช่น หลักสูตรเสริมความรู้/ ความสามารถ	3	3
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาประถมศึกษาหรือต่ำกว่า จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 90 รองลงมามัธยมปลายหรือเทียบเท่า จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 6

## 5.รายได้ส่วนบุคคล/เดือน

รายได้/เดือน	จำนวน	ร้อยละ
1,000 บาท หรือต่ำกว่า	61	61
กว่า		
1,001 – 5,000 บาท	22	22
5,001 – 10,000 บาท	10	10
11,001 – 15,000 บาท	4	4
15,001 – 20,000 บาท	3	3
20,001 – 25,000 บาท	0	0
25,001 บาท	0	0
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือน 1,000 บาท หรือต่ำกว่า จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 61 รองลงมา มีรายได้ 1,001 – 5,000 บาท จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22

#### 6.รายได้ครอบครัว/เดือน

รายได้ต่อ/เดือน	จำนวน	ร้อยละ
5,000 บาท หรือต่ำกว่า	63	63
5,001 – 10,000 บาท	21	21
10,001 – 15,000 บาท	9	9
15,001 – 20,000 บาท	4	4
20,001 – 30,000 บาท	2	2
30,001 – 50,000 บาท	1	1
50,001 – 75,000 บาท	0	0
75,001 – 100,000 บาท	0	0
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ครอบครัวมีรายได้ต่อเดือน 5,000 บาท หรือต่ำกว่า จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 63 รองลงมา มีรายได้ 5,001 – 10,000 บาท จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 21

#### 7.แหล่งรายได้ประจำของท่านมาจากแหล่งใด(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

แหล่งรายได้	จำนวน	ร้อยละ
คู่สมรส	14	14
บุตร/หลาน	29	29
เงินช่วยเหลือจากรัฐบาล/ หน่วยงานเอกชน	52	52
ตนเอง เช่น เงินสะสม เงิน บำเหน็จ บำนาญ	40	40
อื่นๆ	0	0
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่มีแหล่งรายได้จากเงินช่วยเหลือจากรัฐบาล/หน่วยงานเอกชน จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 52 รองลงมาได้จากตนเอง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 40

#### 8.ปัจจุบันท่านทำงานหรือไม่

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
ทำ	51	51
ไม่ทำ	49	49
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ทำงาน จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 51 รองลงมาไม่ทำงาน จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 49

## 9.อาชีพ/ตำแหน่งงานในปัจจุบันของท่าน

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
พนักงานบริษัทระดับ ผู้จัดการ/ผู้บริหาร	0	0
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะอาชีพ เช่น แพทย์ ทนายความ	0	0
ค้าขาย เจ้าของกิจการ ส่วนตัว	14	27.5
ทำสวน ทำไร่ เกษตรกร	22	43.1
แม่บ้าน/พ่อบ้าน	0	
ช่าง/แรงงานเช่น รับจ้าง ช่าง ฯลฯ	8	15.7
อื่นๆ	7	13.7
รวม	51	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ปัจจุบันส่วนใหญ่มีอาชีพสวน ทำไร่ เกษตรกร จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 43.1 รองลงมาคือค้าขาย เจ้าของกิจการส่วนตัว จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5

## 10.อาชีพที่ท่านเคยทำในอดีต

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
พนักงานบริษัทระดับ ผู้จัดการ/ผู้บริหาร	0	0
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะอาชีพ เช่น แพทย์ ทนายความ	0	0
ค้าขาย เจ้าของกิจการ ส่วนตัว	21	21
ข้าราชการ	2	2

แม่บ้าน/พ่อบ้าน	2	2
ช่าง/แรงงานเช่น รับจ้าง ช่างฯลฯ	26	26
พนักงานบริษัทเอกชน	0	0
อื่นๆ ระบุทำนา	49	49
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ในอดีตมีอาชีพทำนา จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 49 รองลงมาคืออาชีพช่าง/แรงงาน จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 26

#### 11.ปัจจุบันท่านพักอาศัยอยู่กับ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
คู่สมรส(สามี/ภรรยา)	52	43.7
บิดา/มารดา	2	1.7
บุตร/หลาน	46	38.7
ญาติ	9	7.6
เพื่อน	9	7.6
อยู่คนเดียว	0	0
หน่วยงานรัฐบาลหรือ องค์กรเอกชน เช่น บ้านพัก คนชรา	1	0.8
รวม	119	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่กับคู่สมรส จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 รองลงมาอยู่กับบุตร/หลาน จำนวน 46 คิดเป็นร้อยละ 38.7

#### 12.จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครอบครัว

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
--------	-------	--------

จำนวน 1 คน	10	10
จำนวน 2 คน	45	45
จำนวน 3 คน	22	22
จำนวน 4 คน	10	10
อื่นๆ	13	13
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่มีสมาชิกครอบครัว 2 คน จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 45 รองลงมา มี 3 คน จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22

### 13. สถานภาพที่พักอาศัยปัจจุบัน

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
เป็นเจ้าของ	90	90
อาศัยอยู่กับบุตร/หลาน/ ญาติ	10	10
เช่าอยู่	0	0
ผ่อน/จำนอง	0	0
บ้านพักคนชรา	0	0
อื่นๆ	0	0
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่เป็นเจ้าของ จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 90 รองลงมาอาศัยอยู่กับบุตร/หลาน/ญาติ จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10

### 14. ประเภทที่พักอาศัย

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
บ้านเดี่ยวชั้นเดียว	46	46
บ้านเดี่ยว 2 ชั้น	54	54
ทาวน์เฮ้าส์	0	0

อาคารพาณิชย์/ตึกแถว	0	0
คอนโนมิเนียม	0	0
อื่นๆ	0	0
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่เป็นบ้านเดี่ยว 2 ชั้น จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 54 รองลงมาเป็นบ้านเดี่ยวชั้นเดียว จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 46

## ส่วนที่ 2 ด้านเจตคติ/ความรู้สึก

ข้อคำถาม	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยง เบน มาตรฐาน	ระดับเจตคติ
ส่วนที่ 1 ด้านเจตคติ/ความรู้สึก			
1.ฉันมีส่วนร่วมในงานกิจกรรมของสังคมหรือส่วนรวม เช่น นัดพบศิษย์เก่า เป็นต้น	4.14	.975	ดี
2.ฉันสุขใจกับการร่วมทำกิจกรรมกับครอบครัว	4.42	.699	ดี
3.การร้องเพลง เต้นรำ เป็นสิ่งที่ฉันชอบทำ	3.25	1.242	ปานกลาง
4.ฉันชอบให้คนในครอบครัวมีเวลาอยู่ด้วยกันพร้อมหน้าพร้อมตา	4.57	.555	ดีมาก
5.ฉันชอบให้บุตร/หลานกลับมาเยี่ยมเยือนในวันหยุดหรือในช่วงเทศกาลเสมอ	4.53	.658	ดีมาก
6.ฉันสนใจและชอบติดตามข่าวสารบ้านเมืองจากสื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์	4.41	.698	ดี
7.ฉันชอบใช้โทรศัพท์มือถือ	3.08	.1.161	ปานกลาง
8.ความสำเร็จหรือความภาคภูมิใจของฉันคือความสำเร็จของลูกหลาน	4.48	.594	ดี
9.ฉันเป็นคนขี้กลัว หวาดระแวง ซึมเศร้า วิตกกังวล	2.63	1.419	ปานกลาง



10.บ่อยครั้งฉันรู้สึกถูกทอดทิ้งจากสังคม	2.34	1.249	ปานกลาง
11.ฉันมีความมั่นใจในตนเองและจะทำในสิ่งที่ฉันเห็นว่าถูกต้องโดยไม่สนใจคำพูดของใคร	3.78	1.050	ดี
12.ฉันรู้สึกว่าการมีชีวิตอยู่จนถึงทุกวันนี้เป็นเรื่องที่น่ายินดียิ่ง	4.30	.689	ดี
13.ฉันมีการเตรียมรับวัยชราและพร้อมเผชิญกับปัญหาต่างๆที่จะมาถึงตลอดเวลา	4.35	.716	ดี
14.ฉันคิดว่าผู้สูงอายุควรได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดีที่สุดจากครอบครัว	4.29	.640	ดี
15.สังคมไทยควรเห็นคุณค่า ยกย่อง เคารพ นับถือผู้สูงอายุ	4.67	.493	ดีมาก
16.วัฒนธรรมไทยหลายๆ ต้องดูแลพ่อแม่เมื่อแก่ชรา	4.66	.497	ดีมาก
รวม	3.99	.766	ดี
ส่วนที่ 2 ด้านการปฏิบัติตน/พฤติกรรมที่ปฏิบัติ.			
1.งานอดิเรกของฉันคือ การทำงานบ้านเล็กๆน้อยๆหรืองานฝีมือหรืองานช่างต่างๆ	4.35	.869	ดี
2.ฉันชอบดูแลลูกหลานเป็นประจำ	3.89	.984	ดี
3.ฉันใช้เวลาพักผ่อนส่วนใหญ่ที่บ้าน	4.40	.765	ดี
4.การดื่มสุราช่วยให้ฉันมีความสุขในงานต่างๆ	2.03	1.403	ควรปรับปรุง
5.ฉันมักสูบบุหรี่เพื่อคลายเครียดเสมอ	1.93	1.350	ควรปรับปรุง
6.การเล่นหอย แשר เป็นเรื่องปกติของฉัน	2.83	1.450	ปานกลาง
7.ฉันมักไปพบแพทย์หรือใช้บริการการแพทย์เป็นประจำ ไม่ว่าจะเจ็บป่วยหรือไม่ก็ตาม เพื่อดูแลรักษาสุขภาพให้ดี	4.11	.994	ดี
8.การเล่นกีฬา ทำให้สุขภาพฉันแข็งแรง	3.23	.1262	ปานกลาง
9.การออกกำลังกายคือสิ่งที่ฉันทำเป็นประจำ	4.00	.974	ดี
10.ฉันชอบอยู่บ้านมากกว่าออกไปไหน	4.44	.701	ดี
11.ฉันบริโภคอาหารโดยคำนึงถึงประโยชน์และคุณค่าทางโภชนาการเสมอ	4.26	.787	ดี
12.ฉันควรหมั่นพบแพทย์และตรวจสุขภาพทุกปี	4.34	.867	ดี
รวม	3.65	.934	ดี

ส่วนที่ 3 ด้านความร่วมมือกับชุมชน			
1.ฉันเป็นสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับสหภาพหรือการพักผ่อนต่างๆ เช่น ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ	3.44	1.183	ปานกลาง
2.ฉันมีส่วนร่วมทำงานให้กับชุมชนที่อาศัยอยู่	4.10	1.068	ดี
3.ฉันต้องร่วมงานของชุมชนเสมอ เช่น งานศพ	4.25	.925	ดี
4.ฉันร่วมงานประเพณีต่างๆ ของชุมชนเสมอ	4.24	.933	ดี
5.ฉันสามารถถ่ายทอดประสบการณ์และใช้ความรู้ที่เป็นประโยชน์แก่เยาวชนและสังคมได้	4.11	1.004	ดี
รวม	<b>4.03</b>	<b>.986</b>	<b>ดี</b>
ส่วนที่ 4 ด้านเศรษฐกิจ/รายได้			
1.ฉันยังคงทำงานพิเศษหรืองานเสริมอยู่บ้างแม้ว่าจะไม่ใช่งานหลักของฉันที่ทำเป็นประจำ	3.42	1.174	ปานกลาง
2.ฉันยังคงใช้จ่ายเงินเพื่อเลี้ยงดู รักลูกหลาน	3.24	1.120	ปานกลาง
3.ฉันควรต้องมีการวางแผนจัดสรรการใช้จ่ายเงินของฉันในอนาคตอย่างระมัดระวัง	3.85	.947	ดี
รวม	<b>3.50</b>	<b>1.035</b>	<b>ปานกลาง</b>
ภาวะสุขภาพของท่านในปัจจุบัน			
1.ภาวะสุขภาพในรอบ 1 สัปดาห์	3.89	.947	ดี
2.โรคประจำตัว(ถ้ามี)	3.57	.931	ดี
รวม	<b>3.73</b>	<b>.968</b>	<b>ดี</b>
รวมทุกด้าน	<b>3.84</b>	<b>.869</b>	<b>ดี</b>

หมายเหตุ : ดีมาก ( 4.51-5.00 ) ดี ( 3.51-4.50 ) ปานกลาง ( 2.51-3.50 )

ควรปรับปรุง ( 1.51-2.50 ) ต้องปรับปรุง ( 0.00-1.50 )

จากตารางพบว่า ความคิดเห็นต่อเจตคติ/ความรู้สึกของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.84 และเมื่อพิจารณานั้นพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามด้านเจตคติ/ความรู้สึก อยู่ในระดับดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าที่สูงที่สุดคือ สังคมไทยควรเห็นคุณค่า ยกย่อง เคารพ นับถือผู้สูงอายุ มีค่าเฉลี่ย 4.67 รองลงมาคือ

วัฒนธรรมไทยลูกๆ ต้องดูแลพ่อแม่เมื่อแก่ชรา มีค่าเฉลี่ย 4.66 และน้อยที่สุดคือ บ่อยครั้งฉันรู้สึกถูกทอดทิ้งจากสังคม มีค่าเฉลี่ย 2.34

ผู้ตอบแบบสอบถามด้านการปฏิบัติตน/พฤติกรรมที่ปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.65 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าที่สูงที่สุดคือ ฉันชอบอยู่บ้านมากกว่าออกไปไหนมีค่าเฉลี่ย 4.44 รองลงมาคือ ฉันใช้เวลาพักผ่อนส่วนใหญ่ที่บ้าน มีค่าเฉลี่ย 4.40 และน้อยที่สุดคือ ฉันมักสูบบุหรี่เพื่อคลายเครียดเสมอ มีค่าเฉลี่ย 1.93

ผู้ตอบแบบสอบถามด้านความร่วมมือกับชุมชน อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.03 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าที่สูงที่สุดคือ ฉันต้องร่วมงานของชุมชนเสมอ เช่น งานศพ ค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมาคือ ฉันร่วมงานประเพณีต่างๆ ของชุมชนเสมอ มีค่าเฉลี่ย 4.24 และน้อยที่สุดคือ ฉันเป็นสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับสันตนาการหรือการพักผ่อนต่างๆ เช่น ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ มีค่าเฉลี่ย 3.44

ผู้ตอบแบบสอบถามด้านเศรษฐกิจ/รายได้ อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.50 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าที่สูงที่สุดคือ ฉันควรต้องมีการวางแผนจัดสรรการใช้จ่ายเงินของฉันในอนาคตอย่างระมัดระวัง มีค่าเฉลี่ย 3.85 รองลงมาคือ ฉันยังคงทำงานพิเศษหรืองานเสริมอยู่บ้างแม้ว่าจะไม่ใช่งานหลักของฉันที่ทำเป็นประจำ มีค่าเฉลี่ย 3.42 และน้อยที่สุดคือ ฉันยังคงใช้จ่ายเงินเพื่อเลี้ยงดู รักลูกหลาน มีค่าเฉลี่ย 3.24

ผู้ตอบแบบสอบถามภาวะสุขภาพของท่านในปัจจุบัน อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.73 และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าที่สูงที่สุดคือ ภาวะสุขภาพในรอบ 1 สัปดาห์ มีค่าเฉลี่ย 3.89 รองลงมาคือ โรคประจำตัว มีค่าเฉลี่ย 3.57

### ส่วนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุ

#### ส่วนที่ 1

##### ป่วยโรคเรื้อรังหรือไม่

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
ป่วย	69	69
ไม่ป่วย	31	31
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ป่วยเป็นโรคเรื้อรัง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 69 รองลงมาไม่ป่วย จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31

##### โรคที่ป่วย

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
โรคเบาหวาน	18	15.3
โรคความดันโลหิตสูง	45	38.1
โรคอ้วน	0	0
โรคหัวใจ	2	1.7
โรคไต	6	5.1
โรคอื่นๆ	47	39.8
รวม	118	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ป่วยเป็นโรคอื่นๆ จำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 รองลงมาเป็นโรคความดันโลหิตสูง จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 45

ข้อความคำถาม	ไม่เคย	บ่อยครั้ง	ประจำ	ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับการปฏิบัติ
<b>พฤติกรรมด้านการรับประทานอาหาร</b>						
1.ท่านรับประทานอาหารวันละ 3 มื้อ	0 (0.00)	7 (7.00)	93 (93.00)	2.93	.256	ดี
2.ท่านรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆ	2 (2.00)	8 (8.00)	90 (90.00)	2.87	.393	ดี
3.ท่านรับประทานอาหารผักและผลไม้	1 (1.00)	11 (11.00)	88 (88.00)	2.87	.367	ดี
4.ท่านรับประทานอาหารเนื้อปลา ถั่ว นม	1 (1.00)	18 (18.00)	81 (81.00)	2.80	.426	ดี
5.ท่านชอบรับประทานอาหารรสเค็มจัด เช่น ผักดอง ปลาหมึก	62 (62.00)	21 (21.00)	17 (17.00)	1.55	.770	ปานกลาง
6.ท่านรับประทานอาหารขนม	52	27	21	1.69	.800	ปานกลาง

กรูบกรอบ	(52.00)	(27.00)	(21.00)			
7.ท่านรับประทานอาหารประเภทต้ม นึ่ง ลวก อบ	4 (4.00)	26 (26.00)	70 (70.00)	2.66	.555	ดี
8.ท่านดื่มน้ำสะอาดวันละ 6 – 8 แก้ว	1 (1.00)	11 (11.00)	88 (88.00)	2.87	.367	ดี
<b>รวม</b>				<b>2.53</b>	<b>.382</b>	<b>ดี</b>
<b>พฤติกรรมด้านการออกกำลังกาย</b>						
9.ท่านออกกำลังกายอย่างน้อยสัปดาห์ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 20 – 30 นาทีหรือมากกว่านั้น	12 (12.00)	62 (62.00)	26 (26.00)	2.26	.661	ปานกลาง
10.ท่านบริหารกล้ามเนื้อด้วยการแกว่งแขน แกว่งขา เกร็งข้อมือข้อเท้า	3 (3.00)	46 (46.00)	51 (51.00)	2.48	.559	ปานกลาง
11.ท่านทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ทำสวน ทำงานบ้าน ปลูกต้นไม้ รดน้ำต้นไม้จนได้เหงื่อ ฯลฯ	8 (8.00)	33 (33.00)	59 (59.00)	2.51	.643	ดี
12.ท่านเดินหรือขี่จักรยานในระยะทางใกล้ๆ	18 (18.00)	35 (35.00)	47 (47.00)	2.29	.756	ปานกลาง
13.ท่านเลือกประเภทของการออกกำลังกายให้เหมาะสมกับภาวะสุขภาพและวัยของท่าน	8 (8.00)	59 (59.00)	33 (33.00)	2.25	.592	ปานกลาง
<b>รวม</b>						
<b>พฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนในภาวะเจ็บป่วย</b>						
14.ท่านรับประทานยาสมุนไพรแทนยาแผน	69 (69.00)	17 (17.00)	14 (14.00)	1.45	.730	ควรปรับปรุง

ปัจจุบัน						
15.เมื่อมีอาการผิปกติ/ เจ็บป่วยกะทันหัน ท่านจะ รีบมาพบแพทย์ทันที	7 (7.00)	29 (29.00)	64 (64.00)	2.57	.624	ดี
16.ท่านสังเกตอาการ ผิปกติหรือแนวโน้มของ โรคต่างๆด้วยตัวเอง	20 (20.00)	29 (29.00)	51 (51.00)	2.31	7.87	ปานกลาง
17.เมื่อมีอาการเจ็บป่วย ท่านปฏิบัติตามคำแนะนำ ของแพทย์ได้	2 (2.00)	28 (28.00)	70 (70.00)	2.68	.510	ดี
18.ท่านได้รับการตรวจ ร่างกายและตรวจคัด กรองโรคเป็นประจำทุกปี	3 (3.00)	27 (27.00)	70 (70.00)	2.67	.533	ดี
19.เมื่อท่านมีข้อสงสัย เรื่องการรับประทานยา ท่านจะปรึกษาเจ้าหน้าที่ สาธารณสุข/เภสัชกร/ แพทย์	10 (10.00)	37 (37.00)	53 (53.00)	2.43	.671	ปานกลาง
20.เมื่อท่านเจ็บป่วย/เกิด อุบัติเหตุ ท่านใช้สิทธิการ รักษาพยาบาลตาม โรงพยาบาลที่ระบุตาม สิทธิ	6 (6.00)	33 (33.00)	61 (61.00)	2.55	.609	ดี
21.เมื่อท่านเจ็บป่วยมี บุคคลใกล้ชิดคอยดูแลเอา ใจใส่เป็นอย่างดี	15 (15.00)	28 (28.00)	57 (57.00)	2.42	.741	ปานกลาง
รวม				2.55	.575	ดี
พฤติกรรมด้านการจัดการความเครียด						
22.เมื่อมีความเครียด	59	23	18	1.59	.780	ปานกลาง

ท่านยังคงหงุดหงิด หรือ หมกมุ่นกับปัญหา หมก มุ่นกับปัญหาที่เกิดขึ้น	(59.00)	(23.00)	(18.00)			
23.เมื่อท่านมีเวลาว่าง ท่านจะหากิจกรรมสร้าง ความเพลิดเพลินทำ เช่น การปลูกต้นไม้ ร้องเพลง ฯลฯ	7 (7.00)	48 (48.00)	45 (45.00)	2.38	.616	ปานกลาง
24.ท่านมักจะพบปะ พูดคุยและปรับทุกข์สุขกับ เพื่อนในวัยเดียวกัน	4 (4.00)	34 (34.00)	62 (62.00)	2.58	.572	ดี
25.เมื่อรู้สึกเครียดท่านจะ สวดมนต์ ไหว้พระ และ นั่งสมาธิ	9 (9.00)	36 (36.00)	55 (55.00)	2.46	.658	ปานกลาง
26.เมื่อท่านต้องการ พักผ่อนหย่อนใจ ท่านจะ ใช้วิธีการพูดคุยกับบุคคล ในบ้าน	6 (6.00)	36 (36.00)	58 (58.00)	2.52	.611	ดี
27.เมื่อท่านต้องการ พักผ่อนหย่อนใจ ท่านจะ ใช้วิธีการพูดคุยกับบุคคล ในบ้าน	2 (2.00)	40 (40.00)	58 (58.00)	2.56	.538	ดี
28.เมื่อรู้สึกเครียด ท่าน จะฟังวิทยุ และอ่าน หนังสือ	13 (13.00)	34 (34.00)	53 (53.00)	2.40	.711	ปานกลาง
29.ในวันหยุด/วันสำคัญ ทางพุทธศาสนา ท่านจะมี กิจกรรมร่วมกับครอบครัว เช่น ทำบุญ ตักบาตร รับประทานอาหารนอก	3 (3.00)	25 (25.00)	72 (72.00)	2.69	.526	ดี

บ้าน ทองเที่ยว ฯลฯ						
รวม				2.40	.562	ปานกลาง
รวมทั้งหมด				2.42	.513	ปานกลาง

หมายเหตุ : ดี (2.51-3.50) ปานกลาง ( 1.51-2.50 ) (ต้องปรับปรุง 0.00-1.50)

จากตารางพบว่า ความคิดเห็นพฤติกรรมสุขภาพผู้สูงอายุของกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ ในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดนครสวรรค์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.42 และเมื่อพิจารณานั้นพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมด้านการรับประทานอาหาร อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 2.53 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ที่สูงที่สุดคือ ท่านรับประทานอาหาร วันละ 3 มื้อ มีค่าเฉลี่ย 2.93 รองลงมาคือ ท่านรับประทานอาหารที่ปรุงสุกใหม่ๆและท่านรับประทานอาหารผัก และผลไม้และท่านดื่มน้ำสะอาดวันละ 6 – 8 แก้ว มีค่าเฉลี่ย 2.87 และน้อยที่สุดคือ ท่านชอบรับประทานอาหารรสเค็มจัด เช่น ผักดอง ปลาหมึก มีค่าเฉลี่ย 1.55

ผู้ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมด้านการออกกำลังกาย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.36 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าที่สูงที่สุดคือ เมื่อมีอาการผิดปกติ/เจ็บป่วยกะทันหัน ท่านจะรีบมาพบแพทย์ทันที มีค่าเฉลี่ย 2.57 รองลงมาคือ ท่านทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ทำสวน ทำงานบ้าน ปลูกต้นไม้ รดน้ำต้นไม้จนได้เหงื่อ ฯลฯ มีค่าเฉลี่ย 2.51 และน้อยที่สุดคือ ท่านเลือกประเภทของการออกกำลังกายให้เหมาะสมกับภาวะสุขภาพและวัยของท่าน มีค่าเฉลี่ย 2.25

ผู้ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมด้านการปฏิบัติตนในภาวะเจ็บป่วย อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.39 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าที่สูงที่สุดคือ เมื่อมีอาการเจ็บป่วย ท่านปฏิบัติตามคำแนะนำของแพทย์ได้ มีค่าเฉลี่ย 2.68 รองลงมาคือ ท่านได้รับการตรวจร่างกายและตรวจคัดกรองโรคเป็นประจำทุกปี มีค่าเฉลี่ย 2.67 และน้อยที่สุดคือ ท่านรับประทานยาสมุนไพรแทนยาแผนปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย 1.45

ผู้ตอบแบบสอบถามพฤติกรรมด้านการจัดการความเครียด อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.40 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าที่สูงที่สุดคือ ในวันหยุด/วันสำคัญทางพุทธศาสนา ท่านจะมีกิจกรรมร่วมกับครอบครัว เช่น ทำบุญ ตักบาตร รับประทานอาหารนอกบ้าน ทองเที่ยว ฯลฯ มีค่าเฉลี่ย 2.69 รองลงมาคือ ท่านมักจะพบปะพูดคุยและปรับทุกข์สุขกับเพื่อนในวัยเดียวกัน มีค่าเฉลี่ย 2.58 และน้อยที่สุดคือ เมื่อมีความเครียด ท่านยังคงหงุดหงิด หรือหมกมุ่นกับปัญหา หมกมุ่นกับปัญหาที่เกิดขึ้น มีค่าเฉลี่ย 1.59

## ส่วนที่ 2 การรับบริการสาธารณสุข รพ.สต/ศูนย์สุขภาพชุมชน

### 1.ความถี่ในการมารับบริการสุขภาพ

#### 1.1 เมื่อเจ็บป่วย



หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
ทุกครั้ง	44	44
บางครั้ง	18	18
นานๆครั้ง	27	27
ไม่เคย	11	11
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า เมื่อเจ็บป่วยส่วนใหญ่เข้ารับบริการทุกครั้ง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 44 รองลงมานานๆครั้ง จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 27

### 1.2 มารับบริการสุขภาพอื่นๆ

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
ตรวจพัฒนาการ/วัคซีนเด็ก	7	7
ตรวจครรภ์	0	0
นวด/แพทย์แผนไทย	9	9
ไม่เคย	84	84
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยรับบริการอื่นๆ จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 84 รองลงมาเคยรับบริการนวด/แพทย์แผนไทย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 9

## 2.ความพึงพอใจต่อการมาใช้บริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ(โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหรือศูนย์สุขภาพชุมชน)

การเข้าใช้บริการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยใช้บริการ	15	15
เคยใช้บริการ	85	85
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่เคยใช้บริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 85 รองลงมาไม่เคยใช้บริการจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 15

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ			ค่าเฉลี่ย	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความพึงพอใจ
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
2.1 ความรวดเร็วของการใช้บริการ	86 (86.00)	10 (10.00)	4 (4.00)	2.82	.479	ดี
2.2 ความปลอดภัย	84 (84.00)	12 (12.00)	4 (4.00)	2.80	.492	ดี
2.3 ความสะดวก	88 (88.00)	10 (10.00)	2 (2.00)	2.86	.403	ดี
2.4 การได้รับการตรงตามความต้องการ	89 (89.00)	7 (7.00)	4 (4.00)	2.86	.450	ดี
2.5 ความพึงพอใจต่อสถานบริการในภาพรวม	90 (90.00)	6 (6.00)	4 (4.00)	2.86	.450	ดี
<b>รวม</b>				2.84	.438	ดี

หมายเหตุ : ดี (2.51-3.50 ) ปานกลาง ( 1.51-2.50 ) (ต้องปรับปรุง 0.00-1.50)

จากตารางความพึงพอใจต่อการมาใช้บริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ(โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหรือศูนย์สุขภาพชุมชน) โดยรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.73 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ที่สูงที่สุดคือความสะดวกและการได้รับการตรงตามความต้องการและความพึงพอใจต่อสถานบริการในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 2.86 รองลงมาคือ ความรวดเร็วของการใช้บริการ มีค่าเฉลี่ยที่ 2.82 และน้อยที่สุดคือ ความปลอดภัย มีค่าเฉลี่ยที่ 2.80

### 3.ความต้องการของประชาชนที่อยากให้มีการพัฒนา

#### 3.1 รพ.สต.(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการให้มีทีมหมออาสาสมัคร	71	54.6

บ้านอย่างต่อเนื่อง		
ต้องการให้อาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.)	34	26.2
ได้รับการพัฒนาให้มีศักยภาพในทุก ด้าน	6	4.6
ได้ทราบขอกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และจำเป็นเกี่ยวกับสาธารณสุขใน ด้านผู้สูงอายุในท้องถิ่น	17	13.1
อื่นๆ	2	1.5
รวม	130	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ต้องการให้มีหมออาสาสมัครมาเยี่ยมบ้านอย่างต่อเนื่อง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 54.6 รองลงมาต้องการให้อาสาสมัครสาธารณสุข(อสม.) จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 26.2

### 3.2 เจ้าหน้าที่อยู่ประจำ รพ.สต. ในเวลาราชการ(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำ รพ.สต.ในเวลาราชการ	42	37.5
ต้องการให้มีทีมเจ้าหน้าที่ร่วมกับ อสม. ออกเยี่ยมบ้าน	29	25.9
ต้องการให้เจ้าหน้าที่พูดจาไพเราะ กับผู้มารับบริการ	16	14.3
อื่นๆ	25	22.3
รวม	112	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่อยู่ประจำ รพ.สต.ในเวลา  
ราชการ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 37.5 รองลงมาต้องการให้มีทีมเจ้าหน้าที่ร่วมกับ อสม. ออกเยี่ยมบ้าน  
จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 25.9

### 3.3 การบริการ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการให้มีแพทย์ประจำ รพ.สต.	64	45.1
ต้องการให้มีการบริการที่สะดวกรวดเร็ว	15	10.6
ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่เพียงพอกับคนไข้	14	9.9
ต้องการให้มีทันตแพทย์ประจำ รพ.สต.	7	4.9
ต้องการให้เน้นกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและ ป้องกันโรค	18	12.7
ต้องการให้มีรถรับ – ส่งผู้ป่วย	18	12.7
ต้องการให้มีบริการแพทย์แผนไทยใน รพ.สต. ทุกแห่ง	3	2.1
ต้องการให้จัดสรรยามีคุณภาพเหมือนกับยาที่ โรงพยาบาลประจำจังหวัดหรือโรงพยาบาล มหาวิทยาลัย	3	2.1
อื่นๆ	0	0
รวม	142	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ต้องการให้มีแพทย์ประจำ รพ.สต. จำนวน 64 คน คิด  
เป็นร้อยละ 45.1 รองลงมาต้องการให้เน้นกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคและต้องการให้มีรถรับ – ส่งผู้ป่วย  
จำนวนอย่างละ 18 คน คิดเป็นร้อยละอย่างละ 12.7

### 3.4 สิ่งแวดล้อม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
--------	-------	--------

ต้องการให้ปรับภูมิทัศน์ให้มีความร่มรื่น สะอาด ปลอดภัย	64	50.4
ต้องการให้มีการจัดเก็บขยะ กำจัดขยะอย่างถูกวิธี	20	15.7
ต้องการให้มีการสร้างสวนสาธารณะ สำหรับออกกำลังกาย และพักผ่อนหย่อนใจ	34	26.8
อื่นๆ	9	7.1
รวม	127	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ต้องการให้ปรับภูมิทัศน์ให้มีความร่มรื่น สะอาด ปลอดภัย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 50.4 ต้องการให้มีการสร้างสวนสาธารณะ สำหรับออกกำลังกาย และพักผ่อนหย่อนใจ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 26.8

### 3.5 การรับบริการที่คลินิกผู้ป่วยเรื้อรัง (เบาหวาน,ความดันโลหิตสูง)

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการไปรับบริการที่คลินิกในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ,ศูนย์สุขภาพชุมชน	76	76
ต้องการไปรับบริการที่คลินิกที่โรงพยาบาลประจำอำเภอ	24	24
ต้องการทั้งสองอย่าง	0	0
ไม่ต้องการ	0	0
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ต้องการไปรับบริการที่คลินิกในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล,ศูนย์สุขภาพชุมชน จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 76 รองลงมาต้องการไปรับบริการที่คลินิกที่โรงพยาบาลประจำอำเภอ จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 24

#### 4.4. ความรู้ความเข้าใจกฎหมายเกี่ยวกับส่งเสริมสุขภาพ

##### 1 หน่วยงานและเจ้าหน้าที่รัฐดูแลให้บริการเรื่องนี้หรือไม่

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
มี	71	71
ไม่มี	29	29
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่มีการดูแลให้บริการเรื่องนี้จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 71 รองลงมาไม่มี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 29

##### 2 ท่านต้องการได้ความรู้ทางด้านกฎหมายเพื่อประโยชน์ในการใช้สิทธิในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุหรือไม่

หัวข้อ	จำนวน	ร้อยละ
ต้องการ	67	67
ไม่ต้องการ	33	33
รวม	100	100

จากตารางแสดงผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ต้องการ จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 67 รองลงมาไม่ต้องการ จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 33

##### 3 ท่านเข้าใจการมีโรงเรียนผู้สูงอายุ หรือชมรมผู้สูงอายุอย่างไร

##### - เป็นที่พบปะพูดคุยของผู้สูงอายุและทำกิจกรรมร่วมกัน

ซึ่งทั้งหมดนี้เมื่อวิเคราะห์จากการถอดบทเรียนทั้งการสัมภาษณ์และทบทวนวรรณกรรมจะพบว่า ในเรื่องการจัดการความรู้ด้านกฎหมายเพื่อส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ :ศึกษากรณีพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทับกฤช อำเภอลำปาง จังหวัดนครสวรรค์ ยังคงมีปัญหาในแง่มุมมองต่างๆที่ไม่สามารถทำให้กฎหมายที่มีสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนได้

## “นโยบาย” กับ “กฎหมาย” ที่เกี่ยวข้องในประเด็นสุขภาพของผู้สูงอายุ

กลุ่ม “นโยบาย” กับ “กฎหมาย” ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประเด็นสุขภาพของผู้สูงอายุ

1) มีการออกกฎหมายเพื่อดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวทั้งในระดับรัฐธรรมนูญและระดับพระราชบัญญัติอยู่บ้าง แต่ไม่มีการบัญญัติ กฎหมายลำดับรองเพื่อดำเนินการให้สัมฤทธิ์ผล

- กรณีการจัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปี ให้แก่ผู้สูงอายุอย่างทั่วถึง แม้รัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ จะให้การรับรองสิทธิของผู้สูงอายุในการได้รับบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข แต่กฎหมายที่มีอยู่ก็ยังคงไม่สอดคล้องและตอบสนองต่อนโยบายตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติทั้งหมด รวมทั้งไม่มีการส่งเสริมให้เอกชนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุขให้แก่ผู้สูงอายุ นอกจากนี้ยังขาดมาตรการที่ส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเข้ารับการตรวจสุขภาพที่รัฐจัดให้ จึงควรมีการจัดให้มีการตรวจสุขภาพประจำปี อย่างทั่วถึงและสนับสนุน
- ส่งเสริมให้เอกชนและชุมชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาสุขภาพและการจัดบริการสาธารณสุข ให้แก่ผู้สูงอายุหลักเกณฑ์การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ เป็นเพียงหลักเกณฑ์กว้างๆ ควรมีหลักเกณฑ์ที่กำหนดรายละเอียดอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้สูงอายุและครอบครัวเป็นการเฉพาะ

2) มีการออกกฎหมายระดับพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรองเพื่อดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวแล้วแต่เนื้อหาก็ยังมีขอบเขตไม่ครอบคลุมทุกกรณีหรือไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง

- กรณีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้สูงอายุและครอบครัว แม้จะมีประกาศคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ กำหนดสิทธิผู้สูงอายุที่จะได้รับการจัดบริการเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการก็ตาม หรือการจัดอุปกรณ์ช่วยในการดำรงชีวิตประจำวันตามที่จำเป็น เช่น แวนตา ไม้เท้า รถเข็น ฟันเทียม แก่ผู้สูงอายุก็ตาม แต่ก็ได้เป็นหลักเกณฑ์ที่กำหนดเกี่ยวกับการจัดหาอุปกรณ์ในการดำรงชีวิตตามที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุ มีเพียงกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่เป็นการควบคุมมาตรฐานของอุปกรณ์เท่านั้น จึงควรมีหลักเกณฑ์ในการจัดหาหรือสนับสนุนอุปกรณ์ในการดำรงชีวิตตามที่จำเป็นสำหรับผู้สูงอายุด้วย

- กรณีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพแก่ผู้สูงอายุและครอบครัว หลักเกณฑ์ส่วนใหญ่มักเกี่ยวข้องกับ การรักษาและให้บริการสุขภาพภายหลังจากการเจ็บป่วยแล้วเท่านั้น ไม่มีมาตรการของการส่งเสริมให้ป้องกันก่อนเกิดโรคมัยไข้เจ็บ หรือมาตรการส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางสุขภาพ และการตรวจสุขภาพประจำปี อย่างทั่วถึงยังขาดมาตรการส่งเสริมเรื่องการตรวจสุขภาพ เช่น การนำมาหักลดหย่อนภาษีการสนับสนุนการตรวจสุขภาพจากภาครัฐ รูปแบบบริการการตรวจสุขภาพ เป็นต้น จึงควรมีมาตรการป้องกันโรค หรือการตรวจสุขภาพประจำปี
- ควรมีกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่ส่งเสริมศักยภาพของสมาชิกในครอบครัวและผู้ดูแลผู้สูงอายุ ในกรณีของการจ้างผู้ดูแลส่วนตัวหรือการจัดผู้ดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบอื่นนอกจากการจัดบ้านพักคนชรา หรือการจัดตั้งและพัฒนาบริการทางสุขภาพและทางสังคม รวมทั้งระบบการดูแลผู้สูงอายุในระยะยาวซึ่งพบว่ายังไม่มีการดูแลโรคเรื้อรังที่สำคัญ ได้แก่ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน และโรคหลอดเลือดในสมอง นอกจากนี้ควรพัฒนาระบบบุคลากรด้านการควบคุมโรคและป้องกันปัญหาสุขภาพและมีมาตรการในการสนับสนุนการดูแลระยะยาว เป็นต้น
- ไม่มีกฎหมายที่ควบคุมกิจการดูแลผู้สูงอายุโดยเฉพาะ และยังไม่มีกฎหมายกำหนดคุณสมบัติของผู้ดูแลในด้านความรู้และการฝึกทักษะที่ถูกต้องและเหมาะสม ปัจจุบันประเทศไทยมีผู้ประกอบการธุรกิจดูแลผู้สูงอายุจำนวนมาก ซึ่งธุรกิจดูแลผู้สูงอายุนี้นหากเป็นการให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านแล้ว เอกสารทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจดังกล่าวนี้ ได้มีประกาศกระทรวงสาธารณสุขฉบับที่ 6 ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ข้อ 2. ที่กำหนดให้การประกอบกิจการให้บริการดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ทั้งนี้ เนื่องจากบุคคลที่จะมาทำหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุควรจะมีมาตรฐานวิชาชีพ เพราะ การดูแลผู้สูงอายุนั้นไม่ใช่เรื่องง่าย ต้องมีความอ่อนโยนเข้าใจในสภาพหรืออารมณ์ของผู้สูงอายุเป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีข่าวปรากฏตามสื่อมวลชนต่างๆ อยู่บ่อยครั้งว่าผู้สูงอายุถูกทำร้ายจากผู้ดูแล ฉะนั้นกฎหมายจึงกำหนดให้กิจการดูแลผู้สูงอายุที่บ้านเป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ จึงควรมีกฎหมายควบคุมกิจการดูแลผู้สูงอายุโดยเฉพาะตลอดจนกฎหมายที่ควบคุมมาตรฐานผู้ดูแลผู้สูงอายุ



- กรณีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้อยู่กับครอบครัวให้นานที่สุด ควรมีการส่งเสริมค่านิยมในการอยู่ร่วมกับผู้สูงอายุ กรณีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตหรือฝึกอบรมบุคลากรด้านผู้สูงอายุในระดับวิชาชีพ กรณีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิตหรือฝึกอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุ เป็นต้น
- 3) มีหลักเกณฑ์กฎหมายลำดับรองแต่ไม่ครอบคลุมผู้สูงอายุทุกประเภท
- กรณีการพัฒนาและส่งเสริมระบบประกันสุขภาพที่มีคุณภาพ มีหลักเกณฑ์เฉพาะสำหรับกรณีที่ผู้สูงอายุเป็นผู้ป่วยทางจิตเท่านั้นที่ได้รับการคุ้มครองในระบบประกันสุขภาพและประกันสังคม และระบบอื่นๆ ของรัฐอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม ดังนั้น ควรมีการพัฒนาและส่งเสริมระบบประกันสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุโดยทั่วไป
- 4) ไม่มีการบัญญัติกฎหมายลำดับรองให้องค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกำหนดการจัดการด้านผู้สูงอายุ
- ควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานเอกชนที่ไม่แสวงหากำไรมีส่วนร่วมในการดูแลผู้สูงอายุ โดยดำเนินการในการจัดให้มีและฝึกอบรมผู้ดูแลผู้สูงอายุ (Care Giver) ทั้งนี้ให้รัฐเป็นผู้กำหนดนโยบายส่งเสริมให้ท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทดังกล่าว
- 5) มีการออกกฎหมายระดับพระราชบัญญัติและกฎหมายลำดับรองเพื่อดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวแล้วแต่เนื้อหายังมีขอบเขตไม่ครอบคลุมทุกกรณีหรือไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ตัวอย่างเช่น
- การจัดตั้งกองทุนในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ ควรมีการส่งเสริมการจัดตั้งกองทุนในชุมชนสำหรับผู้สูงอายุ เนื่องจากปัจจุบันมีเพียงกองทุนกลางแต่ยังไม่มีกองทุนชุมชน หรือควรมีการส่งเสริมสมาชิกในครอบครัวและผู้ดูแลให้มีศักยภาพในการดูแลผู้สูงอายุ โดยการให้ความรู้และข้อมูลแก่สมาชิกในครอบครัวและผู้ดูแลเกี่ยวกับการบริการต่างๆ ที่เป็นประโยชน์
  - กรณีการช่วยเหลือสนับสนุนการจ่ายเงินเบี้ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุซึ่งไร้ที่อยู่อาศัยและไม่มีรายได้เพียงพอแก่การยังชีพหรือถูกทอดทิ้ง หรือขาดผู้อุปการะเลี้ยงดู หรือไม่สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองได้ ยังไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพในสภาวะเศรษฐกิจ และสังคมในปัจจุบัน นอกจากนี้เบี้ยยังชีพที่รัฐสนับสนุนให้ผู้สูงอายุในแต่ละเดือนนั้นยังไม่ได้มีการ

กระจายอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม จึงควรมีมาตรการที่สนับสนุนการจ่ายเบี้ยยังชีพอย่าง  
เพียงพอและทั่วถึง

- 6) ไม่มีการบัญญัติกฎหมายลำดับรองให้องค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกื้อหนุนการจัดการด้านผู้สูงอายุ  
ตัวอย่างเช่น
- กองทุนผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ มิใช่กองทุนที่จัดตั้งขึ้นในชุมชนสำหรับผู้  
สูงอายุอาจทำให้ผู้สูงอายุในแต่ละชุมชนไม่สามารถเข้าถึงกองทุนกลาง และอาจไม่ได้รับ  
การสนับสนุนส่งเสริม หรือช่วยเหลืออย่างเหมาะสม จึงควรมีการจัดตั้งกองทุนสำหรับผู้  
สูงอายุในชุมชนขึ้น
- 7) อนึ่ง ในส่วนของภูมิปัญญาท้องถิ่นในพื้นที่ดังกล่าว ผู้สูงอายุมีความสามารถในการทำประโยชน์จากรากบัว  
ได้ ซึ่งเป็นข้อดีถ้าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะสามารถนำภูมิปัญญานี้จากผู้สูงอายุมาถ่ายทอดให้คนหนุ่ม  
สาวในพื้นที่เพื่อการสร้างงานในท้องถิ่น อันจะตอบโจทย์ความอยู่ดีกินดี ดึงดูดใจไม่ให้ประชาชนต้องทิ้งถิ่น  
ฐานและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนในท้องถิ่น ยังมีผลทางอ้อมให้ผู้สูงอายุไม่ถูกทอดทิ้ง อันเป็นการลดภาระ  
หน่วยงานของรัฐในท้องถิ่นที่ต้องเข้ามาดูแลผู้สูงอายุโดยตรง แต่ทั้งนี้ ก็ต้องขอความร่วมมือจากผู้มีความรู้  
ในทางเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ทันสมัยและเป็นที่ยอมรับ และควรต้องมีการจัดการดูแล  
ผลประโยชน์ดังกล่าวในรูปแบบของกองทุน เพราะแผนดังกล่าวถึงจะเป็นแผนที่ดีมีความตอบโจทย์เรื่อง  
การบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับผู้สูงอายุ แต่แผนก็อาจไม่สอดคล้องกับงบประมาณที่ได้จากภาครัฐในแต่ละปี  
ขณะเดียวกันโรงเรียนผู้สูงอายุ หรือโรงพยาบาลสุขภาพตำบลก็ไม่สามารถตอบสนองในเรื่อง  
ดังกล่าวได้ เพราะเหตุด้วยว่าไม่ใช่องค์กรเพื่อแสวงหาผลกำไรทางธุรกิจและขาดผู้รับผิดชอบ ทางออก  
ดังกล่าวควรมีการจัดทำเป็นกองทุน โดยท้องถิ่นมีหน้าที่เป็นผู้ประสานผลประโยชน์และให้ความรู้ทาง  
กฎหมายแก่ชาวบ้านเพื่อแก้ไขปัญหา